

Probleme pentru pregătirea olimpiadelor școlare - clasele V-VIII

Clasa a V-a

- (3 puncte)** 1. a) Să se afle elementele mulțimii $A = \{ a, b, c, d, e \}$ știind că sunt numere naturale diferite, nenule, $a < b < c < d$ și îndeplinesc simultan condițiile :
- i) $e^2 = c^2 + d^2$
 - ii) produsul elementelor din mulțimea A este 120
- (4 puncte)** b) Ordonează crescător numerele c^{2010} , b^{3015} , d^{1506}

Barem de notare

- a) $a \cdot b \cdot c \cdot d \cdot e = 120 \Rightarrow 120 = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 \dots\dots\dots 1$ pct
 și observa că $5^2 = 3^2 + 4^2 \dots\dots\dots 1$ pct
 $\Rightarrow a = 1, b = 2, c = 3, d = 4, e = 5 \Rightarrow A = \{ 1, 2, 3, 4, 5 \} \dots\dots\dots 1$ pct
- c) $c^{2010} = 3^{2010} = (3^2)^{1005} = (9)^{1005} \dots\dots\dots 1$ pct
 $b^{3015} = 2^{3015} = (2^3)^{1005} = (8)^{1005} \dots\dots\dots 1$ pct
 $d^{1506} = 4^{1506} = (2^2)^{1506} = (2^2)^{2 \cdot 3 \cdot 251} = (2^3)^{2 \cdot 2 \cdot 251} = (8)^{1004} \dots\dots\dots 1$ pct
 $(8)^{1004} < (8)^{1005} < (9)^{1005} \Rightarrow d^{1506} < b^{3015} < c^{2010} \dots\dots\dots 1$ pct

2. Să se afle numerele naturale x și y știind că : $x^y + y^x = x^{x+y} + y^{x+y}$

Barem de notare :

$$x^y + y^x = x^{x+y} + y^{x+y} \Leftrightarrow x^y + y^x = x^x \cdot x^y + y^x \cdot y^y \Rightarrow x^y - x^x \cdot x^y = y^x \cdot y^y - y^x \Rightarrow x^y(1 - x^x) = y^x(y^y - 1) \dots\dots\dots 4$$

Discuție :

- Cazul I:** $x^y = y^x \Rightarrow x = 1$ și $y = 1$ sau $x = 2$; $y = 4$ sau $x = 4$; $y = 2$ Egalitatea dată este verificată doar pentru **x=1 și y=1**1 pct
- Cazul II:** $x^y = y^y - 1 \Rightarrow x = 0$ și $y = 1$ 1 pct
- Cazul III:** $y^x = 1 - x^x \Rightarrow x = 1$ și $y = 0$1 pct

3. Aflați două numere naturale știind că unul este mai mare decât celălalt cu 33 iar dacă împărțim triplul sumei lor la dublul diferenței lor obținem câtul 2 și restul 57 .

Barem de notare

- Fie $a > b \Rightarrow a - b = 33 \Rightarrow \dots\dots\dots 1$ pct
 $2(a - b) = 66 =$ dublul diferenței1 pct
 $3(a+b) =$ triplul sumei1 pct
 $D = I \cdot C + R \Rightarrow \dots\dots\dots 1$ pct
 $3(a+b) = 66 \cdot 2 + 57 = 189 \Rightarrow \dots\dots\dots 1$ pct
 $a+b = 63$ și $a - b = 33 \Rightarrow a=45$ și $b = 33 \dots\dots\dots 2$ pct

4. Se consideră mulțimea $A = \{ 7^{35}, 81^{27}, 4^{54} \}$ și numărul

$$x = [5 \cdot 25^{12} : 125^8 - 16^4 : 2 \cdot 2^4 + (9^2)^7 : 3 \cdot 3^3 + 49^2 : 7^4]^{36}$$

- (2 puncte) a) Arătați că x este element al mulțimii A .
 (5 puncte) b) Stabiliți dacă z este pătrat și cub perfect , unde z este cel mai mare element din mulțimea A .

Barem de notare

- a) Calculează $X = (5 - 1 + 3 + 1)^{36} = 8^{36} = (2^3)^{36} = 2^{108}$ 1pct
 observa $4^{54} = (2^2)^{54} = 2^{108} \Rightarrow x \in A$ 1 pct

b) Comparăm elementele mulțimii A

$$81^{27} = (3^4)^{27} = 3^{108} \quad 4^{54} = (2^2)^{54} = 2^{108} \Rightarrow 4^{54} < 3^{108} \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

$$7^{35} < 8^{36} \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

$$8^{36} = (2^3)^{36} = 2^{108} \Rightarrow 7^{35} < 4^{54} < 81^{27} \Rightarrow z = 81^{27} \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

$a = \text{patrat perfect}$ daca $a = k^2$
 $81^{27} = (3^4)^{27} = 3^{108} = (3^{54})^2 = \text{patrat perfect} \dots\dots\dots 1\text{pct}$

$a = \text{cub perfect}$ daca $a = k^3$
 $81^{27} = (3^4)^{27} = 3^{108} = (3^{36})^3 = \text{cub perfect} \dots\dots\dots 1\text{pct}$

Clasa a VI-a

1. Fie mulțimea $A = \{ \frac{2010}{101}, \frac{2011}{102}, \frac{2012}{103}, \dots\dots\dots \}$.

- (5 puncte) a) Aflați numărul rațional din mulțimea A , situat pe locul 2011
 (2 puncte) b) Aflați numerele naturale din mulțimea A ..

Barem de notare

a) Forma elementelor din mulțimea A este :

$$A = \{ \frac{2010+0}{101+0}, \frac{2010+1}{101+1}, \frac{2010+2}{101+2}, \dots\dots\dots, \frac{2010+n}{101+n}, \dots\dots \} . \text{unde } n \in N \dots\dots 1\text{pct}$$

Numărul rațional din mulțimea A , situat pe locul 2011 se obține pentru $n= 2010$

$$\frac{2010+2010}{101+2010} = \frac{4020}{2111} \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

b) Pentru a afla numerele naturale din mulțimea A , vom pune condiția ca $\frac{2010+n}{101+n} \in N$

$$\Rightarrow n+101 / n+2010 \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n+101 / n+2010 \\ n+101 / n+101 \end{cases} \Rightarrow \dots\dots\dots 1\text{pct}$$

$$\Rightarrow n+101/n+2010 - n-101 \Rightarrow (n+101) / 1909 \dots\dots\dots 1 \text{ pct}$$

Mulțimea divizorilor naturali ai lui 1909 este $D_{1909} = \{1, 23, 83, 1909\}$ și

$$\text{verifică doar } n+101=1909 \Rightarrow n=1808 \dots\dots\dots 1 \text{ pct}$$

$$\text{Calculând } \frac{2010+1808}{101+1808} = \frac{3818}{1909} = 2 \in N \dots\dots\dots 1 \text{ pct}$$

Mulțimea are un singur element număr natural .

Clasa a VII

1. Un trapez ABCD , $m(\hat{A})=90^\circ$ AB// CD și $CD < AD < BC < AB$ are perimetrul de 18 cm iar lungimile laturilor sale sunt exprimate prin 4 numere naturale consecutive .

(5p) a) Să se afle aria trapezului ABCD.

(2p) b) Calculați distanța de la punctul A la latura BC.

Barem de notare

$$a) \ CD < AD < BC < AB \Rightarrow \begin{cases} CD = x \\ AD = x+1 \\ BC = x+2 \\ AB = x+3 \end{cases} \Rightarrow x + x+1 + x+2 + x+3 = 18 \Rightarrow x=3 \Rightarrow A = 18$$

cm²

$$b) \text{ Fie } CF \perp AB \text{ și } AE \perp BC \Rightarrow A_{\Delta ABC} = \frac{BC \cdot AE}{2} = \frac{AB \cdot CF}{2} \Rightarrow CF = 4,8 \text{ cm}$$

Clasa a VII -VIII

$$1. \text{ Fie numărul natural } n \in N \text{ și } a = \sqrt{\frac{\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{2010 \cdot 2011}}{1+2+3+\dots+2010}}$$

(5 puncte) a) Aflați cea mai mare valoare a numărului $a \in N$

(2 puncte) b) Aflați valoarea numărului n pentru $a=1$.

Barem de notare

$$a) \text{ Calculează suma } S = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{2010 \cdot 2011} = \frac{2010}{2011} \dots\dots\dots 1 \text{ pct}$$

$$\text{Calculează suma } S = \frac{n}{1+2+3+\dots+2010} = \frac{2n}{2010 \cdot 2011} \dots\dots\dots 1 \text{ pct}$$

Calculează $a = \sqrt{\frac{\frac{2010}{2011}}{\frac{2n}{2010 \cdot 2011}}} = \sqrt{\frac{2010^2}{2n}}$ 1 pct

Descompune $2010^2 = (2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 67)^2$ și observă că a este maxim dacă $n=2$ 1 pct

Calculează a pentru $n=2$ și obține $a = 505$ 1 pct

b) $a = \sqrt{\frac{2010^2}{2n}} = 1 \Rightarrow 2n = 2010^2$ 1 pct

finalizare $n = 2 \cdot 3^2 \cdot 5^2 \cdot 67^2 = 2020050$ 1 pct

Prof. Vasile Uleanu - Școala nr.5 „Armand Călinescu” Curtea de Argeș